XII. évfolyam

Kemenesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCSELL és VIDÉKE")

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCSELL és VIDÉKE")

. 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
. 4 „ | Egyes szám ára — „ 20

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Előfizetések, Hirdetések és Közlések
dr. Bergmann Levente ügyvédi irodájába

Aratás előtt.

Péter Pál hónapjában vagyunk. Csak néhány nap még és megkezdődik az aratás Magyarországon. A cár hadiparancsa szerint ebben a hónapban kellene az orosz kozsokoknak végigsaguidani a magyar alföldön, ebben a hónapban kellene szőlumi az orosz ügyuknak a magyar vezéreket. A magyarok istene azonban velünk van.

A cár seregei messzebb vannak attól, hogy ...ttisak meszeinket, mint valaha. Az orosz gőzhenger visszafelé gördül ... Úgy lehet, hogy mire a magyar ... ért a vasutvonalon gőzhengert s még Péter-Pál előtt megadják neki a ... a vitéz német a magyar ...

... Gondviselés kegyelme a világ ... hónapnyi folytán ma újra az a lehetőség, hogy a világszabadító ... még minden gondjait a mezőre irányíthatja ... előkészülhet a pár hét multva megin...

A kassa jegyében folyik a mezőgazdasági mozgalmak minden mozzanata, a földmívelő szervezetek minden lépése, mert egy egész nemzet élete, sőt ... attól, egy szent világszövetség, az igazság diadala függ attól, hogy a magyar ... az aratás sikerrel sajlik le.

A tavaszi munkálatok megkezdődtek, a kezdő operációk, hogy hatoni nyelven szóljunk, kitűnően sikerültek. A tavaszi munkálatok — hálva a derék földmívelő nép erényeinek — általánosságban pompás sikerrel jártak. A munka azonban most ért a legnehezebb feladathoz.

Az aratás meg a tavaszi munkáknál is jobban időhöz kötött.

Itt egy napi késedelem is rengeteg veszteséget jelent. Nincs idő halogatásra. De ha ezt a feladatot sikerül megoldani, mezőgazdasági hadjáratunkat diadallal fejezzük be s nagyban hozzájárulunk a hatoni hadjárat győzelmes befejezéséhez.

Ma még nem késő, ma még minden mulasztást helyre lehet hozni. A szövetkezetek és gazdakörök vezetői nézzenek körül s állapítsák meg hol szükséges a ...

Gondoskodni kell a tizenkettedik órában is kellő munkaerőről. Ha férfi és asszony, művel ember munkaerő nincs elég, aratógépről kell gondoskodni. A hitelszövetkezetek támogatását kell igénybe venni. A magyar Gazdaszövetség rendelkezésére álló harmadfélszás aratógépet ugyan kiosztotta már az ország kisgazdái között, de — ha nem is ilyen kedvezményes árban — a hazai gépgyárakban még mindig tekintélyes áll rendelkezésre.

Ilyenkor nem szabad azt a pár száz korona árkülönbözetet tekinteni, mikor arról van szó, hogy száz meg száz hold ... áldás kárba, ha időben nem lehet aratni. Az aratógépeket azonban ma már haladéktalanul meg kell rendelni, ... különben aligha érkezik meg a ... kellő időre.

Azok a községek, a melyek a ... magot későn rendelték meg, okuljanak azon s legyenek rajta, hogy legalább az aratógépük idejében legyen kéznél. Ha nincs a faluban gépész, a vármegyei gazdasági egyesülethez sürgősen kell jelentkeni a katonaságnál levő gépész címét, hogy szabadságolható legyen.

... előbbe tisztába kell jönnie a ... ségnek azzal, hogy honnan juthat-e szükséges anyagokhoz, különben más csokorról gondoskodhassék.

Ha nincs megfelelő aratógép, ... marókra kerül a sor és az asszonyoknak, ... gyermekeknek is kell aratni.

Tartassunk felesleginkkel a harctéren küzdő ...

Adakozzunk a Vöröskeresztnek.

Hadisegély-bélyegeket használjunk.

A Cár Lengyelországi kastélya.

A cár spalai kastélya Inowlodz mellett már október óta német kezekben van. A „Kölnische Zeitung" egyik munkatársa ellátogatott a kastélyba és érdekes cikket irt benyomásairól:

Gyönyörű, szélen mint vezet a tiszta Inowlodzból a második irányban lehvő Spalaba, a hol a cárnak kastélya van. Egészen különös és meglepő az minek ez a monumentalitása itt Lengyelországban. Mintha egyszerre mesvilágba került volna az ember. Egy időbirtokon tervilágosítottt, hogy a cár szeleti csak az ut...n kastélyába menni és mást jelentőn nem is ismer ...unyának e rövid szabói. Igy történik meg az „...ynakat" derék ...ativnik. Az ut sáin, vadon erdőségeken vezet keresztül. A fák ...ási mind ...ritkábban hajolnak ...ssza fölötte, ...nyion ...ntetlebb lesz, mind kevesebb napsugár hatol le az ...gek közöt. Hirtelen ritkább lesz az erdő és hirtelen tiszta mindenütt ...andorn fenyők között vizs el ...ntunk. A fenyvesen túl ...mzeti szinekkel mázolt hidon át ...kornyú, kis ...ranzsi lakhoz érünk: vadaskastély. Világosbőrű szalmával, apró erkélyeivel, hegyes ...nyaival vidám és barátságos látvány.

A kis vadászkastélyul együtt egyszerre csodálatos látvány tárul a szem elé: egy kis paradicsom. Lengyelország kellős közepén. A vadászlak mögött pompás hulanító, a melynek tiszta vizében ...testőrei tekintetének vissza a sötét fenyvesek, a tavon apró szigetek, a melyeket fitomművű kis hidak kötnek össze a szárazfölddel. Az első sétaljeben kapolna feherlik, azon túl egy ...tvánó a gondosan ápolt múnt. Néhány száz lépéssel a kapolnán túl csupa virágágy, a meddig csak ...yár volna, csupa szín, csupa illat. Messze a háttérben exotikus fenyők között áll a cár kastélya, nagyszabású modern épület.

A bejáratnál álló rohás oszlopok különös varetet adnak a kastélynak. Előtte apolt pázsit, a melynek végtelenségében szökőkutak medencéi s kis szigetek Baikálról), fák árnyékában tökéletes golf-teniszpályak, fényelmes kis lugasok a melyeknek falain a cári család tagjainak arcképei díszlik. Jobbra szabad tér közepén a vadonatuj istálló épület. Csodálatosan tiszta, a jó ...nelkon porcelántáblácskákon a ló neve. A tágas, üvegs fenserben remekek automobil és kocsi. Ló nincs az istállóban, talán azért is olyan tiszta. A nagy udvar másik végében három épület áll, az egyikben hatalmas kemény van; a villanytelep és a vizvezeti mivek vannak itt. A német katonaság működésbe hozta valamenyiket, a szökőkutak karcsu vizoszlopokat lövelnek a tiszta levegőbe, a magas vasállványokon függő ivlámpák ejjelenkint nappali világosságot sugároznak az egész környékre.

Belépek a kastélyba. A fegyverekkel ...ztett, meglehetősen nőtt ...ezredorvon át a fehér ...ba jutok. A középen egyszerű, hatalmas ...ztal. A falakon felváltva tükrök és olajfestmények függnek. Orosz nagyhercegek arcképei között — különös ma ez a ...ényeset — Vilmos császár életnagyságu portréja függ. Meglepő egyéb ként, milyen kevés ...lésnek rendezték be a cári kastélyt. Egyszerű, szinte szegényes butorzatu szenzorba után a fogadó terem következik. Nagy ...szines ablakok, a tetőnetén meglehetősen jól sikerült freskó: egy német varkastélyt ábrázol. A butorzat pompás, rokokó sok aranyozással. Csinos a szomszédos női szalon is, csak szines ...ányzik benne. Egy német kapitány, a ki három napja lakik a cár kastélyában, azt állítja, hogy ez az előkelő orosz nők ...lése.

Nagyon érdekes a cár vadászszobája. A nagy ablakokon szőld fény árad a teremben, az ablakok üvegfestményei vadászjeleneteket ábrázolnak. A falakon szám-számra szarvasagancs minden nagyságban. Itt-ott egy vadkan agyaros feje. Állványokon kitömött madarak, ...ok és kosulyák, kiszinesitett szarvasokkal. Az ablakokkal szemben lévő fal közepén agancsokból készült keretben a cár arcképe: vadászruhában áll a minden szemnek uralkodója. Ag... ...antal. Az egyik oldalfalon hatalmas fegyvercsokrány, mintegy ...ás mindenfajta használt vadászfegyverrel. Mialatt az ...ekben gyönyörködtem, a cári ...ly jelenlegi lakója néhány fegyvert már ki is próbált. ... cári a vadászlányt: tegnap ...ával vadászgatva, két ...ot és három szarvast, ma három vadkant és egy szarvast ejtettek. Elmúlt ...ot hittam, hogy a kapitányt csak a pompás vadászszoba hozta tűzbe és ...ak ...ok szarvas ejtőtt". Mosolygva hallgattam a vadászat ...ményeit, elbeszélését és a kapitány ...gyalmát, megértette a mosolyt. — A szolgáját hivatta, elhozatta vele a mai ebéd ...rendjét és megkezdve olvastam a műsort: Tyuk-leves ...szel, ponty ...kirántva, szarvasgerinc, vadkanfő, fácánsült.

Tisztelt barátom!

Senki sem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedések, Ön sem. Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja neme-támadják már alattomban a szervezetét egy gonosz betegség csirái. Ábredjen fel és tekintsen figyelmesen lényének bensejében, akkor látbatja, mennyit vétkezik napról-napra legnemesebb szervei, szóval saját maga ellen vizsgálja meg egyszer alaposan egész testét! Azt fogja tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják külsejüket. Minden nap mosdanak és fürdenek, néha fölöslegos sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondoskodnak; de ha valaki azt kérdezné, hogy mi is tesznek az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítása

tekintetében, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni mert erről ugyszólván egyáltalán nem gondoskodnak. Hi hetetlen dolgok jutnak az emberi szervezetbe és mégsem gondolnak arra, hogy megszabadítsák a szennytől a fölösegtol, hogy eltávolítsuk a testből mindazt, ami nem odavaló

hogy meg kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a vértol ered az emberben minden meleg, munkaképesség és erő. A vér tisztasága tehát egyértelmű az egészség-megóvásával. Leginkább vétkezik az egészsége ellen az ak

a vér tisztítása

érdekében nem tesz semmit. A vér szennyezései akár külsők, akár bensők, idéznek elő minden betegségét innen ered minden kór, tömérdek nyomoruság, veszedelem, keserűség és fájdalom.

Az idegesség

szárudunk legnagyobb nyomorusága csakis a vér hiányos tisztítására és táplálására vezethető vissza.

Bizonyos olyan idegtápszer, mely evés utján a szervezetbe bármikép is hatna az idegekre. Bármilyen szépen és nagyhangon hirdetik is az efféle szereket, ez mind csak puszta ámítás és félrevezetés egész közönséges csalás és csak arra jó, hogy a minden szalmaszálba kapaszkodó betegnek az utolsó garasát is elvegye tőle. Csak egyetlen

idegtápszer

létezik, és ez a vér, még pedig csakis az

egészséges, tiszta vér.

Ez látja el az idegrendszer legfinomabb elágazásait, egyedül ez adja meg az idegnek a szükséges táplálékot, az erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy szüksége van az embernek a létért való kemény küzdelemben. Egészséges vér nélkül nem viszi semmire, ha még olyan szép idegtápszereket raknak is eléje.

Mivel tisztítsuk tehát a vért?

A [illegible] maga mutatja az utat. A növényvilág gyógy[illegible] [illegible] található a legtermészetesebb és

legkiválóbb vértisztítószer.

Minden lélegzet emlékeztet a termeszet örök törvényszerűségére, a hogy ez örökké fennáll állat- és növény között. Ezeket a természeti növényeket senkisem tudja és [illegible] is fogja megdönteni.

A lehető legjobb vértisztítószert meg kell ismerni. Ez

Grundman P. gyógyszerész

Vértisztító teája

Vulnerál-védjeggyel

Ezt a teát előírás szerint, az az minden második [illegible] egy csészével kell állandóan innia, akkolátni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Ez a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, tetterőt fiatalos rugékonyságot, erőt, ellenállóképességet, szellemz élénkséget egészen agg koráig és mindég legjobb barátja lesz és marad. Ez megvédi az egészséget tönkretevő, minden felől támadó betegségek csiráitól, megóvja az idegességtől és csodásan javítja a közérzetet. A tea a legjobb szer a nedvek megromlása, kiütések, sömör, nólyag és vesebajok anyagcsere zavarok érelmeszesedés és különösen

köszvény és csuz

ellen, szerkivül vértódulások, gyomor és bélbántalma ellen. A tea rendessé teszi a székelést és elősegíti a emesztést. — Mellőzzük e helyen a köszönetnyilvánításo sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség minde köréből az elismerő levelek és hálairatok ezen tea nagy szerű hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatásáról és fejezze ki azzal háláját, hogy jó lélekkel ajánlja ezt a teát másoknak is.

Csomagja 2, 4, 6 Kor. Próbacsomag 1 K. 5 ilyen próbacsomag 4 korona.

Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges összesen 10 koronáért, bérmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208.

Rendelő órák 8—7-ig vasárnap is.

Használati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grunemann Vulnerál vértisztító teája mint házi szer legmelegebben ajánlható mindazoknak, akik kiütés, sömör, kelevény, nedvek megromlása, aranyér, vese, hólyag, máj és gyomorbetegségekben, különösen érelmeszesedésben, idegességben, anyagcserezavarokban

köszvény és csuzban

vagy vértódulásban szenvednek, oly módon használandó, hogy ezen teából egy evőkanálnyit egy csésze vízzel erősen felforralunk és szükség szerint reggel vagy este langyosan isszuk.

Nyomtatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty" könyvnyomda és hírlapkiadóvállalat gyorssajtóján. Devecserbe 1915.

Kemenesvidék

KÖZGAZDASAGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCSELL és VIDÉKE")

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCSELL és VIDÉKE")

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Lapvezérkedő főnök szerkesztő:
Nagy Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gálfalvik Elődtelkek és Kiadóhivatal
felvesz dr. Reigmond Ferenc szerkesztő
könyvkereskedése.

Aratás előtt.

Péter Pál hónapjában vagyunk. Csak néhány nap még és megkezdődik az aratás Magyarországon. A cár hadiparancsa szerint ebben a hónapban kellene az orosz kozákoknak végigszáguldani a magyar alföldön, ebben a hónapban kellene szállani az orosz ágyuknak a magyar vetéseket. A magyarok istene azonban ve[illegible] nek van.

A cár seregei messzebb vannak attól, [illegible] mesterkedésünket, mint valaha. Az orosz gőzhenger visszafelé [illegible]. Úgy lehet, hogy mire a magyar [illegible] peng a kasza, [illegible] éri a rettenetes gőzhengert Péter-Pál előtt megadják neki a [illegible] a vitéz német a magyar [illegible].

[illegible] kegyelme a vitéz szövetségünk hűségének folytán ma újra az a helyzet, hogy a visszamaradt földmíveló nép minden gondját a mezőre irányíthatja a elkövetkezhet a pár hét multa megis[illegible].

A kasza jegyében folyik a mezőgazdasági mozgalmak minden mozzanata, a földmíveló szervezetek minden lépése, mert egy egész nemzet élete, sőt ennél több, egy szent világszövetség, az igazság-eszme is attól függ, hogy a magyar [illegible] az aratás sikerrel sajlik le.

A tavaszi munkálatok megkezdődtek, a kezdő operációk, hogy katonai nyelven szóljunk, kitűnően sikerültek. A tavaszi munkálatok — hála a derék földmíveló nép erényeinek — általánosságban pompás sikerrel jártak. A munka azonban most ért a legnehezebb feladathoz.

Az aratás meg a tavaszi munkáknál is jobban időhöz kötött.

Itt egy napi késedelem is rengeteg veszteséget jelent. Nincs idő halogatásra. De ha ezt a feladatot sikerül megoldani, mezőgazdasági hadjáratunkat diadalral fejezzük be s nagyban hozzájárulunk a katonai hadjárat győzelmes befejezéséhez.

Ma még nem késő, ma még minden mulasztást helyre lehet hozni. A szövetkezetek és gazdakörök vezetői nézzenek körül s állapítsák meg, hol szükséges a [illegible].

Gondoskodni kell a tizenkettedik órában is kellő munkaerőről. Ha férfi és asszony, nővel emberi munkaerő nincs elég, aratógépről kell gondoskodni. A hitelszövetkezetek támogatását kell igénybe venni. A magyar Gazdaszövetség rendelkezésére álló harmadfélszáz aratógépet ugyan kiosztotta már az ország kisgazdái között, de — ha nem is ilyen kedvezményes árban — a használ gépgyárakban még mindig tekintélyes áll rendelkezésre.

Ilyenkor nem szabad azt a pár száz korona árkülönbözetet tekinteni, mikor arról van szó, hogy száz meg száz hold termése aces kárba, ha időben nem lehet aratni. Az aratógépeket azonban ma már haladéktalanul meg kell rendelni, mert kulonben aligha érkezik meg a vasuton kellő időre.

Azok a községek, a melyek a vető-magot későn rendelték meg, okuljanak s legyenek rajta, hogy legalább az aratógépjük idejében legyen kéznél. Ha nincs a faluban gépész, a vármegyei gazdasági egyesülethez sürgősen kell jelenteni a katonaságnál levé gépész címét, hogy szabadságolható legyen

Gondoskodni kell a férfi, [illegible] olajról s benzinről is.

Jó előbe tisztába kell jönie a községnek azzal, hogy honnt futhat-e szükséges anyagokhoz, különben más szempontból gondoskodhassék.

[illegible] megfelelő pótlásáról, ami férfierő, végső esetben szerepe kerül a [illegible] és az asszonyoknak, meg a [illegible] kell aratni.

Juttassunk felesleginkből a harctérre kiáll[illegible]

Adakozzunk a Vöröskeresztnek.

Hamisegély-bélyegek [illegible]

A Cár Lengyelországi kastélya.

A cár spalai kastélyát Inowlods mellett már októberben egy német kereskedő „Kölnische Zeitung" egyik munkatársa ellátogatott a kastélyba és érdekes cikket irt benyomásairól:

Gyönyörű, szélesen épült vonat vezet a tiszta Inowlodzból a másfél órányira lekvő Spalaba, a hol a cárnak kastélya van. Egészen különös és meglepő az minek ez a tündéres itt Lengyelországban. Minthe egyszerre mesevilágba került volna az ember. Egy főherczeltől tudtam meg, hogy a cár szeretett ezen az uton kastélyába menni és mint jóformán nem is ismer országának e részéből. Így történik meg az, hogy minden derék ember ismeretlen. Az ut szélé, vadon erdőségeken vezet keresztül. A fák ugy mint elütöttek hajlanak össze fölötte, hogy lent sötétebb lesz, mint a kevesebb napsugár hatni ha az ágak között. Minthogy ritkább lesz az erdő és hiszen ismét magyarosabban fenyők között vidékre ér az ember. A fenyvesen túl nemzeti színekkel másuk hidon át suhantunk, hiu orosz lakhoz érünk: vadonlakuly. Világoszöld zománczal, apró erkélyeivel, hegyes tornyaival vidám és barátságos látvány.

A kis vadászkastélyai együtt egyszerre csodálatos látvány tárul a szem elé: egy kis paradicsom Lengyelország hellás közepén. A vadászlak mögött pompás halastó, a melynek tiszta vizében tündöklően tükröződnek vissza a sötét fenyvesek, a tavon apró szigetek, a melyeket finommüvü kis hidak kötnek össze a szárazfölddel. Az erdő nőtetjében kopolna fehérlik, azon túl meg szebb a gondosan ápolt mütut. Néhány száz lépéssel a képeinán túl csupa virágágy, a meddig szem ellát. Pompázó növényzet, mintha csak gyár volna, csupa szin, csupa illat. Messze a háttérben ezüstfenyők között áll a cár kastélya, nagyszabásu modern épület.

A bejáratnál álló rohés oszlopok különös veretet adnak a kastélynak. Előtte apolt pázsit, a melynek végtelenségében szökőkutak medencéi a kis öszinek Balkézről, fák árnyékában tökéletes golf-tenisspályak, kényelmes kis lugasok a melyeknek falait a czári család tagjainak arczképei díszitik. Jobbra szabad tér közepén a vadonatuj istálló épület. Csodálatosan tiszta, a jó angolokon porcelántablácskákon a ló neve. A tágas, üvegen fenyerben tömérdek automobil és hajtó. Ló nincs ab istállóban, talán azért is olyan tiszta. A nagy udvar másik végében három épület áll, az egyikben hatalmas kéményo van; a villanytelep és a vizvezeti müvek vannak itt. A német hatóság működésbe hozta valamennyit, a szökőkutak karczu vizoszlopokat lövelnek a tiszta levegőbe, a magas vasállványokon függő izzólámpák ezüstfényként nappali világosságot szórnak az egész környékre.

Belépek a kastélyba. A fegyverekkel díszített, meglehetősen sötét előcsarnokon át a fehér diszteremből jutok. A középen egyszerű, hatalmas asztal. A falakon felszálva tükrök az olajfestmények függnek. Orosz nagyhercegek arczképei között — különös ma es-a könyvet — Vilmos császár életnagyságu portréja függ. Meglepő egyben, milyen kevés ízlésnél rendezték be a cári kastélyt. Egyszerű, sőtte szegényes bútorzatu szeneszoba után a fogadó terem következik. Nagy szines ablakok, a tetőzeten [illegible] körülfrakó: egy német varkastélyt ábrázol. A bútorzat pompás, rokokó sok aranyozással. Csupán a szomszédos női szalon is, csak stilus hiányzik benne. Egy német kapitány, a ki három napja lakik a cár kastélyában, azt állitja, hogy — az előkelő orosz nők inlése.

Nagyon érdekes a cár vadászszobája. A nagy ablakokon szürke fény árad a teremben, az ablakok üvegfestményei vadászjeleneteket ábrázolnak. A falakon szám-számra szarvasagancsok minden nagyságban. Itt ott egy vadkan agyarus feje. Állványokon kitömött madarak, szinek és kenyelyik, kutyaszerüt szörnyakkal. Az ablakokkal szemben lévő fal közepén agancsokból készült keretben a cár arczképe: vadászruhában áll a minden oromnak uralkodója. Agancskarosszékek, asztal. Az egyik oldalfalon hatalmas fegyverszekrény, mintegy száz mindenfajta fegyverrel vadászfegyverrel. Mindett az érdekes gyüjteményben gyönyörködtem, a czári kastély jelenlegi lakója, a német uralkodó pihen. Nagyon érdekel a vadászlakmányt: legnap néhány tizedárabot [illegible] két vadkant és három szarvast, [illegible] a egy szarvast ejtettek. [illegible] hogy a kapitányt csak a pompás vadászszobába bosta tüzbe és vadászmunkán szerint „leditott". Mesélyegyen hallgattam a vadászat hirülményeit elbeszélését es a kapitány egyiktől, megértette a mesélyt. A szolgáját hivatta, elhozatta vele a mai ebéd étrendjét és megjegyzve olvastam a müsort: Tyukleves rizzsel, ponty kirámva, szarvasagancs, vadkant, fácánokat.

Egy páncélvonat két útja

A hadügyministerium sajtóirodája közli: A modern háboru egyik csodája a mozgóerőd: a páncélvonat. Mozdulatlanul gyors, a tüzelésének még nincs teljesen kiszolgáltatva a támadásra épugy, mint a védelemre rengeteg lehetőséget nyujt. Októbertől novemberig közepéig járt a Sanvidékén egy tucat vaspáncéllal ellátott vasuti kocsi. Nem volt olynap, nem volt oly óra e mozgalmas hetekben, mikor a páncélvonat nem hozott hasznot, viszont veszélyt az orosz csapatokra. Majd munkásokat és anyagott vitt a legelső vonalainkba a flan partjának erődítési munkálataihoz, majd sebesülteket szállítottak vissza a hadtápállomásokra, vagy élelemmel látta el a hiányt szenvedő hadosztályokat. A midőn Nadbuersezie községe november hó 3-án kiürittetett, őrt állt; sötét megvasalt tagjai bástyák gyanánt fenyegették az ellenséget, réseiből gépfegyverek szórtak tüzet. Mozdulatlanul állt mindaddig, mig az utolsó ember is és az utolsó kocsi el nem ment, de az oroszok tévedtek, ha azt hitték, hogy a páncélvonat is követni fogja a többit. Bátor vezetőjének parancsára nem törődve a felszakitott sinek veszedelmére, hirtelen előre rohog.

A vasutmentén orosz lovas csapat tartott pihenőt; nincs idejo rendezkedni, a meresen áttört felderitő járőrök figyelmeztetése késón érkezik, a feliadt lovasokat már puska és gépfegyverek tüze pusztitja. Több mint 40 ember és ló maradt a földön, fejvesztve menekült szerte-széjjel, mire a tüzérség a páncélvonat ellen felkészult, már késó volt; lassan, lövést lövéssel viszonozva jött vissza a sineken a szerencsésen sikerült meglepetés után a mozgó erőd.

Az oroszok azonban halált eskűdtek az alattomos fekete szörnyeteg ellen. Már a következő éjszakán, midőn a páncélvonat a sinek és a vasuti állomás őrzésére Sotownál őrt állt, rajta akartak tüzet. Két szotnya lovasság tört ki előre az átlátha tatlan erdős terepen, sötétben leszálltak a lóról és indián módra kusztak közelünkbe, hogy a sineket felrobbant. Már csak alig száz méter távolságra vannak, midőn az ólvó szörnyeteg száz torokból kezd tüzet okádni; számra hullnak el az előre küzdő oroszok a gépfegyverek golyózápora alatt; a vezetőgépek élesen világitják meg a haverteret.

Délelőtt 10 órakor a vonat hirtelen keresztülsiklik a ellenséges osztapokon egészen Tarnobrzegig; egy ellenséges lovasi század szeranocélen-ágére 100 méter távolságban lovagol mellette, ezt gép fegyverrel összelövöldözi és az előretörő ellenség védjét visszaveri. Most a távolból a tüzérség veszett, ágyuzást kezdett a gyilkos ellenfélre, de csak kévés srapnell talál és ezek is eredménytelenül pattannak le a vaspáncélokról. A páncélvonat sértetlenul tért vissza és a következő napokon több helység kiürítését fedezte. Csak lépésről-lépésre vonult vissza a rohogó üteg, jelenlétével az ellenséget nagyobb távolságra viszaijesztve.

November hó 12. és 14-én a vonat anyag megmentésével teljesit szolgálatot, egyuttal Schober főhadnagy, mint felderitő fontos jelentéseket hozhat az előrenyomuló ellenségről, azután a több héten át folyton utban levő és harcoló vonat rövid időre pihenést kapott és tisztitás céljából a Mährisch Ostrauí futtóházba került.

Fogaink. Nem tünt volna még fel senkinek sem, hogy daczára annak, hogy fogainkat mindennap fogporral és szappannal megtisztogatjuk, azok (főleg a szápfogak) megromlanak, megodvasodnak? Nem a legfényesebb bizonyitéka e ez annak, hogy a fogtisztitó fogporral vagy szappannal elégtelen? Fogaink nem tesznek eleget a rajtuk szánt szivességet, hogy csak romoljanak meg, a hol fogkefével kényelmesen hozzájuk férhetünk. Ellenkezőleg, épen a legnehezebben hozzáférhető helyeken, mint a szápfogak belső oldalán, edves fogakban, a fogak közti hézagokban, fagbijas helyeken kezdődik meg legelőbb és legbiztosabban a rothadási folyamat és a romlás. Hogy fogainkat romlás és rothadás ellen megakadja óvni s épségben megtartani, legkönnyebben elérhetjük célunkat, ha olyan fertőtlenitő szert használunk, mint a milyen az Odol. Ez öblögetés alkalmával, mindenhová behatol az edves fogakba épen úgy mint a fogak közti hézagokba s a fogak oldalára. Az Odol elveszi a fogrontó csirák létfeltételeit és ezzel megvédi a fogakat a romlás ellen. Mindenkinek, a ki fogait [illegible] megtartani, a legmelegebben és jó lelkiismerettel ezt ajánlhatjuk, hogy szokjá[illegible] rendszeres szájöblögetés Odollal.

Cesare Borgia.

Az olasz álnokisággal kap[illegible] Cesare Borgia-mestét. [illegible] tásunk, hát néhány jellemvonást [illegible] gyökeres taljának az életéből.

Cesare Borgia oly név, amelyhez egész [illegible] legsötétebb emberi eseményeknek fűződik [illegible] történelemben, egy oly jellem ez, amilyben hiven, tökéletesen tükrözi vissza magát az olasz.

Az érdemes Cesare azzal kezdte meg nagy karrierjét, hogy fültékenységből növérének, Lucretiának, Giovanni Borgiával folytatott fültelegos, viszonyára az utóbbi 1497-ben titkon meggyilkoltatta és a Tiberisbe vettette. Megvan [illegible] tésitő hogy e tény nem maradt eléggé elrejtve, mert Cesare lemondott valamennyi méltóságáról. Azonban a római udvar annyira inkolájn [illegible] a legaggasztóbb erkölcstelenségeknek is a legvalószinűbb bünöknek, hogy nem [illegible] tek Cesare vétkével.

Azzal a szándékkal, hogy valamely trónhoz jusson, iparkodott II. Frigyes nápolyi király leányának a kezét elnyerni. Frigyes szemében kereken elutasította az ifjú bizakodott kérőt, mert szerette gyermekét, és alaposan tudhatta attól, hogy maga is nemsokára áldozata lesz a hatalomvágynak.

E pillanattól kezdve Cesare a legelkeseredettebb ellensége lett a nápolyi királynak és felhasznált minden politikai eszközt, hogy a szerencsétlen királyt megbuktassa.

A mikor a legelvetemültebb intrikák után kiesiközölte, hogy XII. Lajos francia királytól 2000 lovast és 6000 gyalogost kapott, rohamosan bevette Imolát, Forlit, Pesarót, és Riminit városokat, miáltal a franciák is nagy hódításokat tettek Trivulzio vezetése alatt.

Cesare Borgia semmi eszköztől sem riadt vissza, hogy birtokait magának hódithassa. Mindenkit, a ki föltétlenül nem vetette magát ezt, igmásszeltatott kegyelem nélkül, méreg és gyilok által tett el láb alól sok nemest, fegyverkal töltötte meg a tömlöcöket.

Nővére Lucretia, még a francia szövetség után férjhez ment 1498-ban biscaglidi Alphonhoz, a nápolyi király egyik fiához. A mikor [illegible] Nápolyba [illegible] csalták 1501-ben, s itt — Lucretia tudtával — megmérgezte őt. Alig három hónapra rá ment Alphonshoz, a későbbi ferrarai hercegnek ment [illegible] nál a pokoli szemny.

Most beteljesedtek Cesare borgiai tervei Nápoly ellen, 1501-ben a franciák bevonultak a nápolyi területre. Nemsokára a spanyolok is kikötöttek a nápolyi partokon és mig ezek Kalabriát, az ő osztalokukat elfoglalták, a franciák ők egyik várost a másik után elfoglalták. [illegible] minthogy seregei — elsza[illegible] dentült gyáván megadták [illegible] fosztva kárenyjétól és magadván [illegible] Franciaországba lett szállitva.

A menü minden egyes pontjánál elhangzott a kapitány magyarázó megjegyzése:

— Tyukleves, igen odaát az erdőben nagyszerű fajdtyukok vannak. Reggel lőttem néhányat pisztolyival. A pontyokat a tóból fogtuk. A szarvasgerinc és vadkanfő a tegnapi szákmányból valók. A fácánt a legényem lőtte. Ügyetlen volt a fejét találta.

Utitársam, hires és szenvedelyes vadász, csillogó szemekkel hallgatta ezeket a szavakat. A kapitány észrevette és az udvarias házigazda előzékenységével szólt:

— Ha ugy tetszik, megpróbálhatjuk. Sies az erdészhez — szólt a szolgajához — fogass be, készitsd a fegyvereket.

Mintegy husz perc multva nagyszerű vadászkocsin robogtunk. A szolga hajtotta a lovakat, mellette az erdész ült, hátul az ülésen, mi hárman. A Pilica mentén, homokos úton haladtunk. Balról végtelen erdőségek, jobbról a folyó mocsaras partja. Estefelé járt az idő, sötétedett már és ködös, párás volt a levegő. Kinyártatva bekanyarodik a kocsi az erdő fái közé. Körülöttünk mély csend, még a kerekek zörgése is tompan hangsik a puha földön. Egyszerre nagy puffanás hallatszik, aztán lövés, lövés után. Minel tovább haladunk, annál erősebben halljuk a lövéseket, sőt a golyók sivitását is. Emberi szó is hangzik fel: nemesül kiabálnak. A lövések maja pedig folyton erősebb. Az ember azt hiszi a legódzabb ütközet színhelyéhez közeledik. A golyók közvetlen közelében suvitanak. Hogy milyen irányból jönnek a golyók, lehetetlen [illegible] állapi[illegible] a kik [illegible] Német ezredében, a kik ott voltunk Hindenburg valamennyi nagy győzelménél, sohasem hallottunk ennyire kellemetlenül sivitani a golyókat.

A kapitány láthatóan bosszankodott.

Mély csend. Azután halkan szólt a kapitány:

— Vigyázzatok! Ott a fák között.

Valóban, a sötét sürüből fekete tömeg bukik elő. Mialatt én töltöm fegyveremet, a barátom már tüzel is, a fekete tömeg meginog és összeroggy. Vadkan volt. A kapitány megadta a vonagló állatnak a kegyelemdöfést, aztan futólépésben megyunk a szákmány felé. Mikor odaérünk, különös látvány tárul elénk. Az erdő sürüjéből katonák bukkannak elő. Német vitézek, fegyverrel a kezükben. Valamennyinek karján vöröskeresztes szallag. A vezetőjük egy főorvos.

[illegible] napok óta van tétlenül [illegible] unatkoztak és igy elhatározták, hogy kis kirándulást tesznek a cár vadaskertjében. A kirándulás tegnap is, ma is nagyon szép eredménnyel járt, összesen tizenegy szarvast és hat vadkant ejtettek.

— És a vadaskert olyan dus, mondta az orvos, — hogy ha az ember célt téveszt, mikor egy vadkanra lő, okvetlen eltalál egy szarvast.

Az orvos kijelentését a mi vadász-szákmányunk is igazolta és a gulyásfőző listben napokon át csak szarvas és vadkan husa jótt a legdagadtabb nagy örömére.

Ez volt az elutasított kérő hozsja.

De Cesare Borgia nem elégedett meg azzal, hogy egyéb hoditása révén most már birta a romagnai és valentionosi herceg cimét, többet, királyi koronát kivánt. — Árulás, ravasság és orgyilkolások révén elfoglalta Bolognát, Sienát és Florenzet. Még Camerinot akarta sajátjává tenni, s ehhez az urbinói hercegtől csapatokat és ágyukat kért, barátságot szülelve. A mikor ezeket megkapta, legelső sorban meghódította volt a herceg saját országát, és elűzte onnan a keserüen megcsalódott barátot.

A mint látszik nem is uj eredetü az olasz árulás.

Maga Lajos is, a kinek érdekei oly szorosan összenőttek Cesarével, visszaborzadva Cesare gyalázatosságától fölmondotta a szövetséget, a minek ujból való megkötésére később csak nagynehezen egyik ministere által volt rávehető.

És Cesare vége?

Spanyol fogságba jutott és a Medina del Campo várában sirtak. Itt volt két évig, sínylett neki megszökni, Navarrába sógorához. Rábirta ez egy Kasztiliába való betörésre, maga vezette a hiányt vár ostromát, s ott megölte őt 1507-ben egy ágyugolyó.

Sajátságos módon e példátlan erkölcstelenségben, midőn nem riadtak vissza a méregpohár és tőr használtatától, ha szenvedélyek kielégitéséről volt szó, de a leggondosabban ápolták szépmüvészeteket és tudományokat és Cesare és erkölcstelen nővére voltak mindenek előtt azok, kik kegyelték a kitünő tudósokat, költőket, festőket és szobrászokat. Ferrarában volt akkor a leghiresebb, még a németek és franciák által is látogatott egyetem, 52 tanárral, kiket nagyobbrészt Cesare fizetett.

HIREK

— **A tábori püspök körlevele.** Bjelik Imre tábori püspök körlevelet bocsátott ki az összes tábori lelkészeknek. A tábori püspök körlevelében jelzi, hogy a legfelsőbb Hadur elrendelte az összes katonaságnak, beleértve a behivott ujoncokat és népfelkelőket is, mindenütt alkalmat adassék a vasárnap és ünnepi istentisztelet és szentbeszéden [illegible] részt vételre. Ehhez képest a tábori püspök szeretettel kéri a tábori lelkészeket, legyen gondjuk arra, hogy hadseregünk összes katonái minél nagyobb számban és komoly és méltó áhitattal a vasár- és ünnepnapi istentiszteleten résztvegyenek, részükre hasznos alkalmas beszédek tartassanak, azokban a trón és haza iránti szeretet — és hűségre buzdittassanak. A legfelsőbb parancs értelmében az istentiszteletek a lehető legfőbb egyházi és katonai pompával tartandók meg. Azokban a helyőrségekben, a hol a katonaság száma és a templom helyisége miatt az összes katonák nem lehetnének jelen az istentiszteleten, a parancsnoksággal megállapitott időben egy második istentisztelet tartassék.

— [illegible] járásbirósági irnokot irodatisztté léptették elő.

— **Szemle.** A Celldömölkön tartózkodó, 1897. évben született népfelkelők, f. hó 26-án kötelesek a Griff szállóban tartandó bemutató szemlére megjelenni.

— **Elhunyt plébános.** Kornfeind Vince jánoshássi plébános, 75 éves korában a mult szombaton éjjel meghalt. Temetése a kösönség óriási részvétele mellett ment végbe.

— **Felakasztotta magát.** Radits János 55 éves kemeneshögyészi gazda, a mult pénteken lakásán felakasztotta magát. Mire [illegible] már halott volt. Radics Janos állitólag azért lett ongyilkossá, mert két fia katona és [illegible] tudott belenyugodni. Eltelt[illegible] komor lett. Az orvosrendőri vizsgálatot Király János dr. járásorvos és Somogyi Aladár tb. főszolgabiró ejtették meg.

— [illegible] A Kornfeind Vince halálával megüresedett jánoshási plébánia ügyének vezetésével a megyéspüspök ideiglenesen Bedics Mihály jánoshási segédlelkészt bizta meg.

— **A Rába tilalmas.** Nieder Mihály 9 éves iskolásfiu Szentgotthardon kedden délelőtt több társával a Rábába ment fürdeni. A Rába és a Lapincs összefolyásánál fürdött a fiu, miközben [illegible] és ő [illegible] A kis fiu

— **Kraszlavics Nagyasszonyt.** Nagykanizsán a vasuti állomás mögött hetven kat. hold területen nagyarányu kórházat épitett a katonai kincstár, mely 3000 fertőző beteg számára lesz berendezve. A fertőző kórházat krematóriummal kötik össze. A fertőzésben elhaltak a kórházakból a krematóriumba kerülnek, a hol elégetik őket s elégetve kerülnek a kórház mellett létesitendő temetőbe.

— **Kuleáv tragikus halála.** Kedden Nagyszombatról [illegible] ujváron borzalmas szerencsétlenségtörtént. Kroszlacher Sandor pá[illegible] tisztviselő 10 éves kislányát az utcá[illegible] haladó közönségünk tárgyának iparvasutjának [illegible] kocsijára kapaszkodott fel, melyről leesett a vonat kerekei alá került, melyek a leányt [illegible] gázolták és valószinüleg szétroncsolták.

— **[illegible]választási közgyülés.** A Sopronban székelő kereskedelmi és iparkamara a tragikus végét ért volt elnök elhunyta folytán [illegible] dett elnöki széket 23-án tartandó közgyülésében [illegible] be. Az elnöki állásra eddig egyetlen jelölt van, Spiegel Sigfrid, a kamara eddigi [illegible] alelnöke.

[illegible] Antal magyarországi evangelikus tanító fia, János, a '83. [illegible] evangelizmus szabadszentkirályi lelkésze, ő hozzá napi semmi hirt nem adott magáról. Junius 11-én [illegible] kaptak tőle [illegible] amelyben irja, hogy [illegible] esett, Nikola Uzurijakibe internálták,

— [illegible] Fülöp Aladár helybeli bábáné polgára, f. hó 16-án [illegible] ujjal. Tamás f. hó 17-én d. u. [illegible] órakor [illegible] végső áldásban részesült mellett. A [illegible] elhunytnak 2 fia küzd a harctéren.

— **[illegible] megnyitása Buziásfürdőn.** Mint értesülünk Buziásfürdőn, hazánk hires [illegible] szivgyógyfürdőjében a fürdők üzeme május 15-én ujra megkezdődött. A kösönségnek a fürdő összes elismert gyógytényezői, a természetes szénsavas, radiumos fürdők, hidegvizgyógyintézet Zsuderintézet stb. ugy mint béke idején teljes [illegible] állanak. A fürdőhely [illegible] vet a harci sajtó való kedvezőtlensége és kitünő klimatikus viszonyai folytán kellemes és nyugodt [illegible] kitükröző, hogy a hadseregtől üdülés céljából szabadságolt tisztjeinket most is szokatlan nagy számban [illegible] okban szenvedők, kiket a radioaktiv fürdők és [illegible] Zsuderintézet vonzottak oda. A fürdő nemes [illegible] tulajdonosa, Maschong ur, a hadsereg tagjairól igen liberálisan gondoskodott. A fürdő kösönség megfelelő ellátását a hatóságok közreműködése folytán kitünően szervezték és igy a fürdőüzem kifogástalan működése teljesen biztositva van. A [illegible] gyorsvonati összeköttetés lényegesen hozzá fog járulni ahhoz, hogy a fürdő igen nagy látogatottságnak örvendjen.

— **Jobb lesz a kenyér.** A kukoricás hadikenyér rövidéleju története, miután kísérleti pályafutása után elkerült ahhoz a ponthoz, mikor már teljesen elviselhetetlen volt, egy ujfejezet elé került. A kösönség leguagyobb örömére ezentul a hadikenyér tésztájából kikerült a kukorica, a mely eddig minden jónak az elrontója volt. A legujabb hermányintézkedés folytán Budapesten junius 15-től kezdve 40 százalékos keverési arányban fog kevertetni a kösfogyasztásra szánt liszt, vagyis a kenyérliszt 40 százalék rozsból és 60 százalék buzalisztből fog állani. Tekintettel ezen körülményre, kémélen, hogy a legközelebbi napokban hozzánk [illegible] ul fog jutni, a kormány esen legujabb intézkedé[illegible] ál is inkább, mert a biztositott terméskifolytán most már minden aggodalom [illegible] használható fel a közélelmezés javitására a multból még fennmaradó gabonakészlet.

— **[illegible]** Az 1897. évben szuletet egyéves önkéntes és önkéntesjelöltek már csakis a közös hadsereg kötelékében léphetnek be. A jelentkezés az illető kiegészitő parancsnokságoknál történik. A gyalogsághoz és vádászcsapatokhoz korlátlan számban lehet belépni és az ujonc illetőségi helyéről kiegészitő csapattest a belépésre vonatkozó engedélyt [illegible] tagadhatja meg. A lovasságnál minden [illegible] sadhos Szegyéves önkéntest vesznek fel [illegible] hogy az illető hadiszolgálatra alkalmas lóról és [illegible] felszerelésről gondoskodni tartozik. A tábori és hegyi tüzérségnél ló- és lófelszerelés kötelezettség [illegible] Önkéntest vesznek fel [illegible]

[illegible] tést, a trónhez minden pótrakrárhoz 8 [illegible] önkéntest fogadnak el: a ló és fölszerelés [illegible] tása itt is kötelező. Az árházaknál de [illegible] nál minden pótszázadhoz 8 önkéntest [illegible] fel. A vasuti és tavirócsapatoknál, egyel[illegible] fogadnak el önkéntest. Az egészségügyi csapatoknál a csapatparancsnok korlátok nélkül önkéntest vehet fel behivás esetén. Az 1893-ban született jelentkezők csak akkor vesznek fel, ha az előző évfolyamból a tervezetre engedélyezett szám nem telnék ki. A jelentkezőknek a többi népfölkelésre kötelezettekkel egyidőben kell [illegible] minist.

— **Ezentuli változások a tankönyvek.** A vallás- [illegible] [illegible] [illegible]

Tisztelt barátom!

Senki sem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedések, Ön sem. Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja neme-támadják már alattomban a szervezetét egy gonosz betegség csirái. Ebredjen fel és tekintsen figyelmesen lényének bensejében, akkor láthatja, mennyit vétkezik napról-napra egnemesebb szervei, szóval saját maga ellen vizsgálja meg egyszer alaposan egész testét! Azt fogja tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják külsejüket. Minden nap mosdanak és fürdenek, néha fölösleges sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondoskodnak, de na valaki azt kérdezné, hogy mi is tesznek az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítása

az utetében, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni mert erről ugyszólván egyáltalán nem gondoskodnak. Hi hetetlen dolgok jutnak az emberi szervezetbe és mégsem gondolnak arra, hogy megszabaditsák a szennytől a fölösegtől, hogy eltávolitsuk a testből mindazt, ami nem odavaló

hogy meg kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a vértől ered az emberben minden meleg, munkaképesség és erő. A vér tisztasága tehát egyértelmű az egészség megóvásával. Leginkább vétkezik az egészsége ellen az ak

a vér tisztítása

szakében nem tesz semmit. A vér szennyezései akár [illegible], akár bensok, idéznek elő minden betegségét [illegible] ered minden kór, tömérdek nyomoruság, veszedelem, keserűség és fájdalom.

Az idegesség

[illegible] legnagyobb nyomorusága csakis a vér hiányos [illegible] és táplálására vezethető vissza.

Nincsen olyan idegtápszer, mely evés utján a szervezetbe bármikép is hatna az idegekre. Bármilyen szépen és nagyhangon hirdetik is az efféle szereket, ez mind csak puszta ámitás és félrevezetés egész közönséges csalás és csak arra jó, hogy a minden szalmaszálba kapaszkodó betegnek az utolsó garasát is elvegye tőle. Csak egyetlen

idegtápszer

létezik, és ez a vér, még pedig csakis az

egészséges, tiszta vér.

Ez látja el az idegrendszer legfinomabb elágazásait, egyedül ez adja meg az idegnek a szükséges táplálékot, az erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy szüksége van az embernek a létért való kemény küzdelemben. Egészséges vér nélkül nem viszi semmire, ha még olyan szép idegtápszereket raknak is eléje.

Mivel tisztítsuk tehát a vért?

A természet maga mutatja az utat. A növényvilág gyógyfüvei közt található a legtermészetesebb és

legkiválóbb vértisztítószer.

Minden lélegzet emlékeztet a termeszet örök törvényszerűségére, a hogy ez örökké fennáll állat- és növény között. Ezeket a természeti növényeket senkisem tudja és [illegible] is fogja megdönteni.

A lehető legjobb vértisztítószert meg kell ismerni. Ez

Vértisztító teája

Vulnerál-védjeggyel

Ezt a teát előírás szerint, az az minden imásodik harmadik napon egy csészével kell állandóan innba, akkolátni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Ez a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, etterőr fiatalos rugékonyságot, erőt, ellenállóképességet, szellemz élénkséget egeszen agg koráig és mindég legjobb barátja lesz és marad. Ez megvédi az egészséget tönkretevő, minden felől támadó betegségek csiráitól, megóvja az idegzsségtől és csodásan javitja a közérzetet. A tea a legjobb szer a nedvek megromlása, kiütések, sömör, hólyag és vesebajok anyagcsere-zavarok érelmeszesedés és különösen

köszvény és csuz

ellen, azonkivül vértódulások, gyomor és bélbántalma ellen. A tea rendessé teszi a székelést és előregiti a emésztést. — Mellőzzük e helyen a köszönetnyilvánitáso sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség minde köréből az elismerő levelek és hálairatok ezen tea nagy szerű hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatásáról és fejezze ki azzal háláját, hogy jó lélekkel ajánlja ezt a teát másoknak is.

Csomagja 2, 4, 6 Kor. Próbacsomag 1 K. 5 ilyen próbacsomag 4 korona.

Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges, összesen 10 koronáért, bérmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208.

Rendelő órák 8—7-ig vasárnap is.

Használati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grunemann Vulnerál vértisztító teája mint házi szer legmelegebben ajánlható mindazoknak, akik kiütés, sömör, kelevény, nedvek megromlása, aranyér, vese, hólyag, máj és gyomorbetegségekben, különösen érelmeszesedésben, idegességben, anyagcserezavarokban

köszvény és csuzban

vagy vértódulásban szenvednek, oly módon használandó, hogy ezen teából egy evőkanálnyit egy csésze vizzel erősen felforralunk és szükség szerint reggel vagy este langyosan issuk.

Grundman P. gyógyszerész

[illegible] Devecserbe 1915.